

Moe lemmik käändbokarna

Toataimena moodi läinud käändbokarnat (*Beaucarnea recurvata*) kutsutakse ka elevantjalaks, hobusaba-palmiks ja pudelipuuks.

Sageli öeldakse tema kohta ekslikult ka noliina. See viga ei olegi hirmus suur, sest mõni aeg tagasi kuulus käändbokarna tõesti lähedasse noliina (*Nolina*) perekonda. Botaanikute viimase seisukoha järgi on kümme-kond bokarnaliiki paarikümnest noliinast nüüd jälle eraldatud.

Bokarnad on kõik puukujulised ning sageli aluselt jämeneva tüvega, noliinad on aga enamasti maasise varrega ning maapinnale ulatub vaid kiulistest lehtedest kodarik. Siiski on ka noliina perekonnas puukujulisi liike, kuid nende tüvi pole aluselt nii palju paksenenud.

Bokarnade kodu Kesk-Ameerika rohtlates ja poolkõrbetes on karm. Vihma sajab harva, päevad on kuumad ning ööd jahedad. Karm kliima ongi taimede välimuse kujundanud. Et vett kokku hoida, on peened ning paksu kattedoega lehed koondunud varretippudesse. Varred on kaetud paksu, veidi korkja koorega, sest nii on kõige parem kaitseda tüve sisse kogutud veetagavara.

Iga aastaga ilusamaks

Noor bokarnataim meenutab rohkem mõnd sibullille: veevarude mahutamiseks jämenenud juurekael on peaaegu ümmargune. Vanemal taimel kasvab sellest välja sale tüvi, juurekael lameneb ja muutub laperguseks.

Looduses hakkavad bokarnad harunema alles pärast õitsemist või mõnd õnnetust. Näiteks kui noore taime tipmine kasvukuhik mingil põhjusel hävib, alustavad kasvu seni uinunud pungad. Latva maha saagides ongi saadud poes müüdavad noored harunenud bokarnataimed.

Potitaimena kasvades muutub käändbokarna iga aastaga kaunimaks.

Kuigi käändbokarnat on seemnest väga lihtne paljundada, pole taimekesest sugugi kerge puud kasvatada. See nõuab lõputut kannatlikkust, sest toataimede hulgas on bokarnad ühed aeglasema kasvuga. Esmalt tähtsaks seemnest paar-kolm peent lehekest, seejärel kasvatab taim oma juurekaelale paksendi ning alles siis algab tõeline kasv. Paari-kolmeaastane taim on vaid vaksapikkune.

Mida vanemaks bokarna saab, seda kiiremini ta kasvab. Täiskasvanult võib ta olla kümme-kond meetrit kõrge ja tüve läbimõõt alusel küündida üle meetri. Niisugused taimed on aga vähemalt poole sajandi vanused.

Aeglase kasvu tõttu on suured bokarnad väga kallid. Need võimsad vanad eksemplarid, mida siin seal näeb, on üles kaevatud looduslikest kasvukohtadest. Tüvikud veetakse puukooli, istutatakse potti ja müüakse kasuga maha. Kui palju taimi sedasi hukub, ei tea keegi.

Ostke parem noor, seemnest kasvatatud bokarna, sest nõnda ei anna te oma panust Kesk-Ameerika looduse rüüstamisse.

Kuna bokarnad kasvavad väga aeglaselt, ei maksa neid ümber is-

tutada sagedamini kui paari aasta tagant. Vanematele taimedele piisab veelgi pikemast vahest.

Kasutage kaktustele ning sukulentidele mõeldud mullasegu. Kui peate leppima tavalise toalille- või aiapõhjalise, lisage sinna drenaaži parandamiseks 1/3 osa peent kruusa.

Vähenoõdlik toakaunistaja

Bokarna vajab väga valget kasvu-kohta, suvel on parim paik rõdu või tuule eest varjatud aiasopp. Temperatuuri osas pole ta nõudlik. Kuigi talvel võiks see olla kümme-kond kraadi, saab taim hakkama ka tavaliselt toatemperatuuril.

Looduslikest kasvutingimustest tulenevalt ei vaja bokarna palju kastmist. Muld peab kastmiskordade vahel kindlasti tahenema. Eriti oluline on see talvel, sest muidu läheb juurestik mädanema.

Väetage taime ainult kasvuperioodil: kord paari nädala tagant.

Kahjurid bokarnat eriti ei kiusa, kuid rohelusenäljas kass võib väiksema taime mõne päevaga nahka pista.